

H46-23 Parascineti, grupul Cristian Teodorescu, N., și R.D. și I.M.D. împotriva României
(Cererile nr. 32060/05, 22883/05, 59152/08 și 35402/14)

Supravegherea executării hotărârilor Curții Europene

Decizii

Deputații

1. au reamintit că aceste cauze se referă la probleme structurale de lungă durată legate de supraaglomerarea și de condițiile de viață, tratamentul și îngrijirea inadecvate pentru pacienții din instituțiile psihiatrice din România; la privarea ilegală sau arbitrară de libertate a pacienților internați nevoluntar în astfel de instituții; și la deficiențe în procedurile relevante și în garanțiile care însoțesc internările nevoluntare și tratamentul psihiatric acordat acestor pacienți;

2. subliniind faptul că aceste aspecte se referă la statul de drept și ridică, de asemenea, preocupări umanitare în ceea ce privește persoanele care aparțin unui grup deosebit de vulnerabil, care a fost supus în mod istoric unor prejudecii cu consecințe de durată, ceea ce a dus la excluderea lor socială;

În ceea ce privește măsurile individuale

3. au reamintit că toți reclamânții din cazurile Parascineti, Cristian Teodorescu și Atudorei își redobândiseră libertatea până la momentul în care Curtea Europeană a pronunțat hotărârile sale și că nu mai sunt necesare măsuri suplimentare în ceea ce privește situația lor; a decis să își încheie supravegherea măsurilor individuale în aceste cazuri;

4. au reiterat, în ceea ce privește reclamantul din N., apelul lor către autorități de a continua să monitorizeze situația pentru a se asigura că măsurile luate pentru a permite eliberarea sa din spitalul de psihiatrie în comunitate rămân în vigoare atâta timp cât situația sa o impune, așa cum presupune obligația lor de a asigura restitutio in integrum reclamantului;

5. au luat act de faptul că reclamânții R.D. și I.M.D. au fost eliberați din detenția psihiatrică cu condiția să urmeze un tratament psihiatric ambulatoriu; au considerat, având în vedere deficiențele legislative care stau la baza încălcărilor din prezenta hotărâre, că situația lor este legată de măsurile generale necesare pentru a le remedia;

În ceea ce privește măsurile generale

6. reamintind deciziile lor în aceste cazuri și Rezoluția interimară CM/ResDH(2022)49 adoptată în cazul N., precum și preocupările sporite ale Comitetului cu privire la persistența deficiențelor structurale evidențiate prin hotărârile judecătorești și la eșecul prelungit al autorităților române de a lua măsuri pentru a pune capăt și a garanta nerepetarea încălcărilor;

7. au luat act de constatările din Raportul Avocatului Poporului român privind respectarea drepturilor omului în unitățile de psihiatrie din România, prezentate în documentul H/Exec(2023)5 elaborat de secretariat, precum și de observațiile recente ale societății civile care atestă încă o dată necesitatea urgentă de a lua măsuri de remediere **și și-au exprimat cea mai mare îngrijorare cu privire la riscul ridicat de noi încălcări pe care această situație le implică;**

8. au luat act cu interes de recentele inițiative promițătoare conduse de părțile interesate din sectorul public și de societatea civilă, orientate către definirea și avansarea de soluții, **dar au deplâns cu fermitate lipsa oricărui indiciu că autoritățile, în special departamentele guvernamentale cu roluri și responsabilități-cheie, sunt acum angajate în elaborarea unui răspuns strategic, cuprinzător și coordonat la aceste hotărâri, inclusiv atunci când vine vorba de asigurarea unor dispoziții financiare pentru a susține acțiunile necesare;**

9. au îndemnat, prin urmare, încă o dată, autoritățile române, la un nivel politic înalt, să dea dovadă de o determinare și angajament mai ferm, oferind impuls, direcție și coordonare acțiunilor necesare pentru punerea în aplicare a hotărârilor;

10. le-au îndemnat cu fermitate să prezinte Comitetului, până cel târziu la 30 septembrie 2023, o foaie de parcurs clară și precisă, cu un calendar strâns, pentru finalizarea și adoptarea la cel mai înalt nivel al guvernului a unui Plan de acțiune cuprinzător care să abordeze pe deplin și în mod durabil deficiențele structurale evidențiate de aceste hotărâri, punând în valoare inițiativele impulsionate de actorii publici și de societatea civilă și activitatea desfășurată în acest context;

11. au îndemnat autoritățile să se bazeze, de asemenea, pe constatările și recomandările relevante ale Avocatului Poporului în activitatea lor de definire a unor astfel de soluții, exprimându-și încă o dată aprecierea pentru eforturile susținute ale acestei instituții de a apăra respectarea drepturilor fundamentale ale pacienților din instituțiile psihiatrice, inclusiv în calitatea sa de Mecanism Național de Prevenire;

12. au atras, în plus, atenția autorităților asupra analizei Secretariatului prezentată în documentul H/Exec(2023)5 și asupra observațiilor generale finale ale acestuia privind acțiunile de execuție necesare și prioritățile urgente în acest context; le-au îndemnat să se bazeze pe această analiză și pe celelalte expertize și lucrări relevante ale Consiliului Europei, inclusiv pe cele ale Comitetului european pentru prevenirea torturii, având în vedere sprijinul suplimentar pe care Consiliul Europei îl poate oferi procesului de execuție prin asistență tehnică și cooperare;

13. având în vedere aspectul umanitar al încălcărilor constatate și necesitatea urgentă de a depăși impasul în soluționarea acestora și de a avansa procesul de executare, **au invitat autoritățile statelor membre ale Consiliului European să ridice problema punerii în aplicare a acestor hotărâri în contactele lor cu autoritățile române;**

14. au decis să reia examinarea acestor cazuri în cadrul reuniunii lor privind drepturile omului din **martie 2024** și, în absența unor progrese semnificative în vederea finalizării și adoptării planului de acțiune necesar, **au însărcinat Secretariatul să pregătească un proiect de rezoluție interimar pentru a fi examinat în cadrul reuniunii respective.**